

DECIZIE

25 septembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ivan Țugui,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui
împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind
constatarea faptului care au valoare juridică,
împotriva deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 august 2017 Ivan Țugui a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Rădeanu, SA „Orhagroservice” privind constatarea faptului că la
31 august 2007 SA „Orhagroservice”, prin intermediul administratorului
întreprinderii Țugui Ivan, a împrumutat de la Rădeanu Ion suma în mărime de 19860
euro; constatarea faptului că reclamantul personal nu a împrumutat sume de bani de
la Rădeanu Ion; constatarea faptului că suma validată în procesul insolvenței al
SA „Orhagroservice”, ca fiind datoria SA „Orhagroservice” față de Roadedeal
Tudor în mărime de 19 000 euro, în realitate reprezintă suma împrumutată de SA
„Orhagroservice” prin intermediul reclamantului Țugui Ivan de la Rădeanu Ion;
constatarea faptului că Roadedeal Tudor nu a împrumutat careva sume bănești SA
„Orhagroservice”.

În motivarea cererii a indicat că la 31 mai 2007 între dînsul în calitate de
administrator al SA „Orhagroservice” și Rădeanu Ion a fost încheiat un contract de
împrumut, prin care Rădeanu Ion a împrumutat suma de 19 860 euro.

A invocat că din neatenție, în contract s-a omis de a se indica faptul că
împrumutat de fapt este SA „Orhagroservice” și nici nu a fost aplicată ștampila
întreprinderii. Acest fapt i-a permis lui Rădeanu Ion să pretindă rambursarea
împrumutului.

A menționat că, ulterior împrumutul în cauză a fost validat ca datorie a SA „Orhagroservice”, creditor a fost indicat nu Rădeanu Ion, dar unchiul acestuia - Roadedeal Tudor.

A invocat că banii au fost împrumutați de SA „Orhagroservice” prin intermediul său în calitate de administrator al acestei întreprinderi, fapt care este dovedit prin următoarele: mijloacele bănești primite de la Rădeanu Ion au fost introduse în casieria SA „Orhagroservice”, fiind eliberate dispoziții de încasare a numerarului cu indicarea că aceste sume au fost încasate de la Rădeanu Ion; în registrul de casă au fost înregistrate aceste sume încasate, fiind indicat că aceste sume au fost încasate de la Roadedeal Tudor.

A susținut că acest lucru s-a făcut din motiv că Rădeanu Ion la acel moment nu era în țară și a existat o înțelegere ca datoria să fie validată pe numele lui Roadedeal Tudor, care este unchiul lui Rădeanu Ion. Totodată, Roadedeal Tudor în ședința de judecată a declarat expres că nu a primit bani cu împrumut de la SA „Orhagroservice”, iar suma care figurează ca fiind împrumutată de el, în realitate este suma acordată lui Rădeanu Ion; martorul Armasaru Vasile, care figurează în contract (recipisă) că ar fi asistat ca martor la transmiterea banilor, a declarat în ședință de judecată că nu au fost transmiși nici un fel de bani de către Rădeanu Ion.

Cu trimitere la prevederile art. 280 alin. (3) CPC, reclamantul a concretizat că deși formal cerințele lui țin de procedura specială, dat fiind faptul că în cauză există un litigiu de drept, exprimat în faptul cine anume: el personal sau SA „Orhagroservice” a împrumutat bani de la Rădeanu Ion, respectiv, cine urmează să restituie acești bani. Astfel, consideră că urmează a fi examinată în procedură contencioasă prezenta cauză.

A susținut că Rădeanu Ion, contrar prevederilor art. 513 alin. (1) Cod civil, pretinde restituirea uneia și aceleiași sume împrumutate SA „Orhagroservice”, atât de la SA „Orhagroservice”, cât și de la reclamantul Țugui Ivan.

A solicitat reclamantul constatarea faptului că la 31 mai 2007 SA „Orhagroservice”, prin intermediul lui Țugui Ivan, în calitate de administrator al întreprinderii, a primit cu titlu de împrumut de la Rădeanu Ion suma de 19 860 euro; constatarea faptului că reclamantul personal nu a împrumutat careva bani de la Rădeanu Ion; constatarea faptului că suma validată în procesul insolvenței a SA „Orhagroservice”, ca fiind datoria ultimei față de Roadedeal Tudor în sumă de 19000 euro, în realitate reprezintă suma împrumutată de SA „Orhagroservice” prin intermediul lui Țugui Ivan, de la Rădeanu Ion; constatarea faptului că Roadedeal Tudor nu a împrumutat nici un fel de bani către SA „Orhagroservice”.

Prin hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică.

Prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a corectat eroarea evidentă din dispozitivul hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central emisă la 30 iulie 2018 și anume: textul „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică”, urma a fi citit corect „Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în

judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică”.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de către Ivan Țugui și s-a menținut hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a stabilit că prima instanță just a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii înaintate de Țugui Ivan. Or, după cum rezultă din probatoriul cauzei inițial SA „Orhagroservice” a primit de la Rădeanu Ion la data de 04 ianuarie 2005 suma de 6000 euro, la data de 05 mai 2005 suma de 5280 euro, la data de 12 iulie 2005 suma de 2280 euro și la data de 07 ianuarie 2006 suma de 1300 euro, iar în total 14 860 euro, sumele respective fiind transferate în casieria SA „Orhagroservice”.

Totodată, ulterior, conform contractului din 01 ianuarie 2006 SA „Orhagroservice” a împrumutat de la Roadedeal Tudor suma de 19 000 euro, însă la materialele cauzei nu a fost anexat vreun înscris din care să rezulte că suma respectivă a parvenit pe contul SA „Orhagroservice”.

A reținut că Țugui Ivan a primit cu titlu de împrumut de la Rădeanu Ion la 31 mai 2007 suma totală de 19 860 euro, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar.

Însă, apelantul nu a prezentat instanței probe pertinente și admisibile conform art.121 și 122 Cod de procedură civilă, ce ar permite constatarea că la 31 mai 2007 SA „Orhagroservice”, prin intermediul lui Țugui Ivan, în calitate de administrator al întreprinderii, a primit cu împrumut de la Rădeanu Ion suma de 19860 euro, deoarece hotărârea judecătorească nu poate fi bazată doar pe afirmațiile părților, nedovedite prin alte probe pertinente și admisibile. Or, din înscrisurile prezentate de Țugui Ivan rezultă că toate sumele enunțate au fost primite de SA „Orhagroservice” în perioada anilor 2005-2006, în timp ce conform recipisei întocmite de Țugui Ivan, ultimul a primit suma în mărime de 19860 euro în anul 2007.

La fel s-a constatat ca fiind nefondată și pretenția apelantului privind constatarea faptului că acesta personal nu a împrumutat bani de la Rădeanu Ion, or, recipisa denumită ca împrumut bănesc, anexată la materialele dosarului, denotă contrariul. Or, Țugui Ivan, avînd posibilitate de a indica că împrumută bani din numele persoanei juridice SA „Orhagroservice”, nu a făcut acest lucru, indicând că împrumută bani ca persoana fizică, din nume propriu.

A stabilit că instanța corect a ajuns la concluzia de a respinge pretenția apelantului referitoare la constatarea faptului că suma validată în procesul insolvenței a SA „Orhagroservice”, constituie datoria ultimei față de Roadedeal Tudor în sumă de 19 000 euro, în realitate reprezintă suma împrumutată de SA „Orhagroservice” prin intermediul lui Țugui Ivan, de la Rădeanu Ion. Or, conform art. 142 alin. (1) din Legea insolvenței, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale, iar potrivit art. 143 alin. (1) și (8) aceleiași Legi, ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de insolvență un tabel preliminar cuprinzând toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizând că sînt chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătând pentru fiecare numele, denumirea creditorului, suma solicitată

de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu. Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garanțați.

În acest sens, Colegiul civil a considerat că sunt relevante speței prevederile art. 123 alin. (2) CPC, conform căruia faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată, sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, la caz instanța nu este îndreptățită de a reexamina soluția instanței de insolvabilitate și de a constata contrariul celor stabilite la validarea creanțelor față de debitorul SA „Orhagroservice”, inclusiv prin prisma jurisprudenței CtEDO, ce instituie principiul securității raporturilor juridice și principiul autorității lucrului judecat, ce interzice unei instanțe judecătorești de a interveni într-o altă cauză în soluția adoptată de altă instanță (cauzele Lungoci contra Romîniei, Brumărescu contra Romîniei, Riabykh contra Rusiei, etc.). Prin urmare, pretenția respectivă a apelantului a fost corect respinsă de instanța de fond.

A reținut că, este justă concluzia instanței de fond și în partea ce ține de respingerea pretenției apelantului privind constatarea faptului că Roadedeal Tudor nu a împrumutat nici un fel de bani către SA „Orhagroservice”. Or, deoarece la materialele dosarului există o copie certificată a contractului de împrumut încheiat între Roadedeal Tudor în calitate de împrumutător și SA „Orhagroservice” în calitate de împrumutat, obiectul căruia îl constituie suma de 19000 euro cu titlu de împrumut, instanța nu poate constata faptul că Roadedeal Tudor nu a împrumutat nici un fel de bani către SA „Orhagroservice”, or apelantul nu a prezentat instanței o hotărâre judecătorească irevocabilă prin care s-a constatat nulitatea contractului respectiv.

Prin urmare, odată ce apelantul nu a demonstrat instanței că actul juridic nominalizat a fost anulat, se consideră că acesta este valabil pînă ce nu va fi dovedit contrariul.

Colegiul civil a apreciat critic argumentul apelantului precum că prima instanța urma să-l atragă în proces pe Roadedeal Tudor, deoarece Țugui Ivan nu este îndreptățit de a acționa în interesele lui Roadedeal Tudor, inclusiv în contextul în care apelantul nu a specificat în ce mod acest fapt ar fi făcut imposibilă sau ar fi lezat capacitatea de apărare a apelantului.

Nu poate fi reținut argumentul apelantului precum că prima instanță greșit, contrar prevederilor art. 271 Cod civil, a respins acțiunea ca fiind depusă tardiv, deoarece prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06 septembrie 2018 a fost corectată eroarea din dispozitivul hotărârii, prin înlocuirea sintagmei greșite „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că: (...)”, cu sintagma corectă „Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că: (...)”.

La 15 mai 2019 Ivan Țugui, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei la rejudecare la Judecătoria Orhei, sediul Central.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c), alin. (3) lit. d), alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a menționat că, la examinarea cererii de chemare în judecată, instanța de fond nu a fost atras în proces Roadedeal Tudor, care evident prin soluționarea capetelor de cerere cu privire la constatarea faptului că suma validată în procesul insolvenței al SA „Orhagroservice”, ca fiind datoria SA „Orhagroservice” față de Roadedeal Tudor în mărime de 19 000 euro, în realitate reprezintă suma împrumutată de SA „Orhagroservice” prin intermediul reclamantului Țugui Ivan de la Rădeanu Ion; constatarea faptului că Roadedeal Tudor nu a împrumutat careva sume bănești SA „Orhagroservice” i s-au lezat drepturile lui Roadedeal Tudor.

A susținut că, argumentul instanței de apel referitor la faptul că a fost corectată eroarea din dispozitivul hotărârii, prin înlocuirea sintagmei greșite „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că: (...)”, cu sintagma corectă „Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că: (...)”, este neîntemeiat or, art. 249 alin. (2) Cod de procedură civilă, nu prevede posibilitatea modificării prin încheiere a soluției adoptate de instanță în hotărâre. Respingerea acțiunii ca tardivă reprezintă o soluție complet diferită de cea de respingere a ei ca neîntemeiată și respectiv schimbarea temeiului de respingere a acțiunii de la tardivă la neîntemeiată reprezintă o modificare a hotărârii.

A menționat că, instanța de apel a admis încălcări ce au dus la încălcarea dreptului său fundamental la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) al Convenției Europene.

A indicat că atât contractul de împrumut cât și recipisa au avut un caracter fictiv, astfel instanțele inferioare urmau să se expună asupra fictivității acestor acte juridice, dar nu să invoce lipsa unor hotărâri judecătorești prin care o altă instanță să se expună asupra lor. Astfel, instanțele inferioare nu au aplicat prevederile art. 217 alin. (1) și art. 221 alin. (2) Cod civil, adică nu au aplicat legea care trebuia să fi aplicată, au interpretat eronat legea, au soluționat problema drepturilor unei persoane ce nu a fost atrasă în proces.

Totodată prin cererea de recurs a solicitat casarea încheierii din 06 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

A invocat că instanța de fond a încălcat prevederile art. 249 alin. (1) Cod de procedură civilă, depășind în mod vădit atribuțiile, asumându-și atribuții proprii doar instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 08 aprilie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire

(f.d. 158), astfel, recursul declarat de Ivan Țugui, la 15 mai 2019, se consideră a fi depus în termenul legal.

Prin încheierea din 31 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Ivan Țugui, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din actele cauzei, Ivan Țugui a depus în instanța de judecată cerere cu privire la constatarea faptului că la 31 august 2007 SA „Orhagroservice”, prin intermediul administratorului întreprinderii Țugui Ivan, a împrumutat de la Rădeanu Ion suma în mărime de 19 860 euro; constatarea faptului că reclamantul personal nu a împrumutat sume de bani de la Rădeanu Ion; constatarea faptului că suma validată în procesul insolvenței al SA „Orhagroservice”, ca fiind datoria SA „Orhagroservice” față de Rodedeal Tudor în mărime de 19 000 euro, în realitate reprezintă suma împrumutată de SA „Orhagroservice” prin intermediul reclamantului Țugui Ivan de la Rădeanu Ion; constatarea faptului că Rodedeal Tudor nu a împrumutat careva sume bănești SA „Orhagroservice”.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică.

Prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a corectat eroarea evidentă din dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Orhei, sediul Central emisă la 30 iulie 2018 și anume: textul „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică”, urma a fi citit corect „Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică”.

Judecând apelul declarat de către Ivan Țugui, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră

recursul declarat de Ivan Țugui întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru motivele ce succed.

Materialele cauzei denotă că la 10 august 2018 Ivan Țugui a depus cerere de apel solicitând casarea hotărârii din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 101-102, 134-136).

Conform articolului 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În condițiile articolului 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere că instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe, instanța de recurs va stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Colegiul lărgit reiterează că prima instanță în partea motivantă a hotărârii întocmită la 06 septembrie 2018, a concluzionat că „Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Țugui...”.

În același timp, instanța de recurs remarcă că conform dispozitivului hotărârii pronunțat la 30 iulie 2018, instanța de judecată a hotărât că „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Țugui...”.

Astfel, instanța de recurs constată că concluziile expuse în partea de motivare nu corespund cu concluziile din partea dispozitivă a hotărârii judecătorești, la fel cum nu corespund nici partea dispozitivă a hotărârii judecătorești pronunțată în ședință publică la 30 iulie 2018 cu partea dispozitivă a hotărârii judecătorești redactate integral la 06 septembrie 2018 (f.d. 98, 104-105).

Prin urmare, Colegiul remarcă că din prevederile art. 239 și 241 Cod de procedură civilă rezultă că între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță.

În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul, cuprinzând o altă concluzie decât aceea pe care o impuneau motivele, această hotărâre este nemotivată și are drept consecință nulitatea ei.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil decelează, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat.

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În acord cu articolul 373 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, în sensul articolului 390 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile acesteia în urma examinării apelului.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate supra, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel s-a produs în mod arbitrar fiind emisă o decizie care conține concluzii contradictorii.

Or, instanța de apel greșit a concluzionat că prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central a fost corectată eroarea din dispozitivul hotărârii, prin înlocuirea sintagmei greșite „Se respinge ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că:...” cu sintagma corectă „Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Țugui Ivan către Rădeanu Ion, și SA „Orhagroservice” cu privire la: constatarea faptului că:...”.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că conform înregistrării audio a ședinței de judecată din 30 iulie 2018, în cadrul ședinței de judecată a fost pronunțat dispozitivul hotărârii din 30 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, prin care s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Țugui.

Astfel, Colegiul reține că deși în ședința de judecată a fost pronunțat dispozitivul hotărârii din 30 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, prin care s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată, la materialele cauzei a fost anexată hotărârea integrală redactată la 06 septembrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, unde în dispozitivul acestuia se regăsește o altă soluție a instanței și anume cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Țugui fiind respinsă ca fiind neîntemeiată.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că, instanțele de judecată, trebuie, să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătorești.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu să se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel, în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c), (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Țugui împotriva lui Ion Rădeanu, Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice” privind constatarea faptului care au valoare juridică, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh